

Instrucció 4/2017 del director general del Servei de Salut de 18 de juliol de 2017 per la qual s'estableix el procediment per obtenir i registrar les dades necessàries per a la facturació als usuaris sense dret a les prestacions assistencials del sistema públic de salut de les Illes Balears i per repercutir a tercers obligats al pagament les despeses ocasionades en el supòsit de no aportar la documentació necessària per a la facturació

Antecedents

1. L'article 83 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, estableix que els serveis públics de salut han de reclamar el cost de les atencions i les prestacions sanitàries a les persones que no siguin beneficiàries del dret a l'assistència sanitària o quan hi hagi un tercer obligat al pagament.
2. En aquest sentit, la disposició addicional vuitena de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, estableix que les contraprestacions en concepte de preus per la prestació de serveis sanitaris a tercers obligats al pagament o a usuaris sense dret a assistència sanitària de la Seguretat Social a qualsevol centre de la xarxa sanitària pública tenen el caràcter d'ingressos de dret públic.
3. L'annex IX del Reial decret 1030/2006, de 15 de setembre, pel qual s'estableix la cartera de serveis comuns del Sistema Nacional de Salut i el procediment per a la seva actualització, estableix que els serveis públics de salut han de reclamar als tercers obligats al pagament l'import de les atencions o prestacions sanitàries facilitades directament als usuaris, inclosos el transport sanitari, l'atenció urgent, l'atenció especialitzada, l'atenció primària, la prestació farmacèutica, la prestació ortoprotètica, les prestacions amb productes dietètics i la rehabilitació.
4. L'Ordre de preus de la consellera de Salut i Consum de 22 de desembre de 2006 regula els preus públics que els centres sanitaris de la xarxa pública de les Illes Balears han d'aplicar a les atencions o prestacions sanitàries en els supòsits en què l'import s'hagi de reclamar a un tercer obligat al pagament o als usuaris sense dret a assistència sanitària de la Seguretat Social.

5. Aquests preus tenen la prerrogativa de ser cobrats, que a l'efecte disposa l'article 18.1 de la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 2015. La hisenda de la Comunitat Autònoma té les prerrogatives establides legalment a favor de la hisenda de l'Estat per cobrar tributs i altres ingressos de dret públic que hagi de percebre, i, si escau, ha d'actuar d'acord amb els procediments administratius corresponents.
6. Les administracions públiques que atenguin sanitàriament els usuaris en aquests supòsits tenen dret a reclamar al tercer responsable o a l'usuari sense dret a assistència el cost dels serveis prestats.
7. No obstant això, hi ha casos en què l'usuari no facilita als departaments corresponents del Servei de Salut les dades necessàries per identificar al tercer obligat al pagament, cosa que impedeix al Servei de Salut emetre la factura i així rescabalar unes despeses que no li corresponen, d'acord amb la normativa esmentada, o en altres casos en què els accidents no estan coberts per tercers —tot i que es tracti de supòsits d'assegurances obligatòries— quan no s'ha formalitzat l'assegurança o bé aquesta no cobreix el supòsit.
8. En aquest punt cal prendre en consideració l'article 24.d de la Llei 5/2003, que estableix que els ciutadans, amb relació a les institucions i als organismes del sistema públic de salut de les Illes Balears, tenen el deure de complir les normes i els procediments d'ús i accés als drets que li atorgui aquesta Llei.
9. Per tant, constitueixen infraccions sanitàries administratives les accions o les omissions tipificades com a tal en aquesta Llei, concretament en l'article 56.f, que estableix com a infracció greu la negativa, l'obstrucció o la resistència a subministrar dades, a facilitar informació o a prestar col·laboració a les autoritats sanitàries o a la inspecció sanitària, i com a infracció molt greu (art. 56.c) la negativa absoluta a facilitar informació o a prestar col·laboració amb els serveis d'inspecció.
10. Per tot això cal regular el procediment que han de seguir els serveis d'admissió i de facturació dels hospitals i dels centres d'atenció primària del Servei de Salut per obtenir les dades per facturar el pagament de les prestacions assistencials del sistema públic de salut als usuaris sense dret a assistència sanitària pública i a tercers obligats.

Per tot això, en virtut de les funcions que m'atribueixen els articles 11.1 i 12.1 (lletra u) del Decret 39/2006, de 21 d'abril, pel qual s'aproven els Estatuts del Servei de Salut de les Illes Balears, dict la següent

Instrucció

1. Procediment per als serveis d'admissió dels centres sanitaris

- 1.1. En tots els casos en què es presti assistència sanitària en un centre sanitari del Servei de Salut de les Illes Balears a pacients sense dret a rebre'n o en els casos en què hi hagi un tercer obligat a pagar l'assistència sanitària, els serveis d'admissió han de requerir les dades per mitjà del document que figura en l'annex 1 i donar la informació pertinent en cada cas.
- 1.2. Això és necessari perquè, posteriorment, el departament de facturació pugui emetre la factura corresponent. Per tant, és imprescindible consignar-hi aquestes dades:
 - a) Motiu de l'assistència.
 - b) Dades de contacte.
 - c) Signatura del compromís de pagament en els casos de pacients sense dret a rebre assistència:
 - 1) pacients sense TSI;
 - 2) pacients sense TSE o CPS (o un document anàleg);
 - 3) assegurances obligatòries per accidents;
 - 4) mutualistes amb decisió de cobertura privada (MUFACE, MUGEJU, ISFAS...);
 - 5) mutualistes per accident laboral o malaltia professional.
 - d) Signatura del compromís de facilitar les dades en els casos dels pacients amb dret en què hi hagi un tercer obligat a pagar l'assistència sanitària i no es disposi dels documents acreditatius corresponents:
 - 1) derivacions de centres privats de pacients amb TSI o TSE;
 - 2) accidents amb un tercer obligat al pagament quan no hi hagi assegurança obligatòria, de pacients amb TSI o TSE.

- e) Cobrament en el moment de l'alta en els casos de pacients privats, estrangers comunitaris sense TSE i estrangers extracomunitaris sense conveni bilateral.
- f) En els casos de pacients estrangers en situació de residència irregular a les Illes Balears i sense recursos, el tractament d'accés a l'assistència sanitària pública és el mateix que per a qualsevol resident al territori de les Illes Balears amb cobertura pública, per la qual cosa hi són aplicables els mateixos drets i els mateixos deures.
- g) Cal actuar igual que en el punt anterior en els casos de menors estrangers en programes d'acollida temporal o protecció internacional quan la permanència a Espanya estigui autoritzada.

2. Procediment per als serveis de facturació dels centres sanitaris amb relació a usuaris sense dret a rebre assistència i en el supòsit de no aportar o justificar les dades necessàries per a la facturació a tercers obligats al pagament

- 2.1. De conformitat amb la Llei 5/2003 i l'Ordre de la consellera de Salut i Consum de 22 de desembre de 2006, cal actuar així:
 - a) En els supòsits d'assistència sanitària a persones sense dret a rebre'n, el servei de facturació ha d'emetre la factura a nom de l'usuari que ha rebut l'assistència sanitària (o del seu representant legal) segons allò que s'estableix a l'annex 2.
 - b) En els supòsits d'assistència sanitària a persones amb dret a rebre'n quan hi hagi un tercer obligat a pagar l'assistència i no s'aportin o no es justifiquin les dades oportunes per facturar-ho correctament en el termini establert per aquesta instrucció, el servei de facturació ha de requerir a l'usuari que ha rebut l'assistència sanitària (o al seu representant legal) les dades pertinents segons allò que s'estableix a l'annex 2.
 - c) El servei de facturació ha de fer un requeriment per escrit a la persona obligada de la manera que estableixen els articles 40 i 41 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. El fet de no aportar les dades per facturar una assistència sanitària quan hi hagi un tercer obligat al pagament es considera una omisió de col·laboració amb les autoritats sanitàries, fet que pot derivar en un expedient sancionador segons la legislació vigent.

- 2.2. El termini per complir l'obligació de facilitar les dades oportunes per a la facturació a un tercer obligat a pagar les prestacions sanitàries dels centres sanitaris del Servei de Salut és de 15 dies naturals a partir de l'endemà de la data de la prestació.

3. Notificació

Aquesta instrucció s'ha de comunicar als titulars dels gerències territorials i als òrgans directius dels Serveis Centrals a fi que vetlin perquè es compleixi, moment des del qual produeix efectes.

Palma, 18 de juliol de 2017

El director general

Julio Miguel Fuster Culebras

Annex 1

Dirigit als serveis d'admissió dels centres sanitaris

En tots els casos en què es presti assistència sanitària en un centre sanitari del Servei de Salut de les Illes Balears, en el moment de l'ingrés el servei d'admissió ha de requerir al pacient, als seus familiars, als acompanyants o al seu representant legal que subscriuguin el document anomenat "Formulari per facturar l'assistència sanitària a persones sense dret a rebre'n quan hi ha un tercer obligat al pagament".

En aquest document ha de constar la informació següent:

- a) Motiu de l'assistència (tipus d'accident: laboral, circulació, escolar, festiu, esportiu, d'un altre tipus).
- b) Dades de contacte (domicili, telèfon...) per mitjà de les quals el departament de facturació podrà obtenir posteriorment les dades necessàries per emetre la factura corresponent.
- c) Signatura del compromís de facilitar aquestes dades.

Amb el mateix document, el servei d'admissió ha d'informar l'usuari o els seus acompanyants que el fet de no facilitar les dades del tercer obligat al pagament en el termini indicat suposa emetre la factura amb càrrec a l'usuari o dictar un requeriment administratiu que pot suposar l'obertura d'un expedient sancionador.

Formulari per facturar l'assistència sanitària a persones sense dret a rebre'n quan hi ha un tercer obligat al pagament

Targeta identificativa

Dades de l'usuari (si cal, substituiu-les per l'etiqueta)

Nom: Llinatges: Edat:

Núm. HC: Núm. episodi: Núm. doc. identitat:

Domicili

Nom de la via: Núm.: Pis: Porta:

Localitat: Codi postal:

Municipi: Província:

Estat: Telèfon: Adreça electrònica:

Situació facturable

Companyia privada

Nom de la companyia asseguradora: Núm. pòlissa:

Mutualista (MUFACE, ISFAS, Mugeju): Sí No

Assistència sanitària prestada per accident laboral:

Lloc de l'accident:

Nom de l'empresa: Telèfon de l'empresa:

Nom de la mútua laboral:

Assistència sanitària prestada per accident de circulació:

Lloc de l'accident:

Nom del propietari del vehicle:

Matrícula del vehicle:

Nom de la companyia asseguradora: Núm. pòlissa:

Condió: Conductor Ocupant Vianant o ciclista

Assistència sanitària prestada a persones amb dret a rebre'n de la Unió Europea

¿Adjunta còpia de la TSE/CPS a nom seu i amb període de validesa actualitzat? Sí No

Un altre tipus d'assistència (esportiva, escolar, acte festiu, activitat recreativa, espectacle públic, mossegada d'un animal, accident en un hipermercat, en una piscina, a la via pública, etc.)

Especificau-ho:

COMPROMÍS:

Em compromet al pagament derivat de l'assistència rebuda quan m'he trobat en una de les situacions següents (pacients sense dret a rebre assistència: pacient sense TSI; pacient sense TSE/CPS; assegurança obligatòria; mutualista de MUFACE, ISFAS, MUGEJU...; accident)

Em compromet a facilitar les dades necessàries per repercutir en el tercer obligat al pagament l'assistència rebuda en un termini de 15 dies naturals a partir de la data de l'atenció (pacients amb dret a rebre assistència quan hi ha un tercer obligat al pagament)

Datació

....., d de 20

Signatura de l'usuari o del seu representant

Annex 2

Dirigit als serveis de facturació dels centres sanitaris

1. Pacients sense dret a rebre assistència sanitària o quan hi hagi un tercer obligat al pagament per assegurança obligatòria:
 - 1.1. Informació que cal presentar per a pacients sense TSI:
 - a) Dades personals: nom, llinatges i document d'identitat (DNI o passaport).
 - b) Domicili.
 - c) Qualsevol altra documentació necessària per emetre la factura corresponent.
 - 1.2. Informació que cal presentar per a pacients comunitaris que no acreditin la condició d'assegurat perquè en el moment de l'assistència no tenien TSE o CPS (o un documento anàleg):
 - a) Dades personals: nom, llinatges i document d'identitat (DNI o passaport).
 - b) Domicili.
 - c) Qualsevol altra documentació necessària per emetre la factura corresponent.
 - 1.3. Informació que cal presentar per a mutualistes amb decisió de cobertura privada (MUFACE, ISFAS, MUGEJU):
 - a) Dades personals: nom, llinatges i document d'identitat (DNI o passaport).
 - b) Domicili.
 - c) Mutualitat de pertinença i companyia asseguradora contractada.
 - 1.4. Informació que cal presentar en els casos d'accident de circulació
En les assistències sanitàries prestades en els casos d'accident de trànsit, el pacient o el seu representant legal ha de facilitar la informació següent:
 - a) Dades personals: nom, llinatges i document d'identitat (DNI o passaport).
 - b) Domicili.
 - c) Dades de l'accident (lloc, data i hora).

- d) Condició de la persona lesionada (conductor, ocupant, vianant o una altra condició).
- e) Dades dels vehicles implicats (matrícula i entitat asseguradora).
- f) Número de pòlissa i còpia del rebut de pagament actualitzat de l'assegurança obligatòria del vehicle en el qual viatjava la persona lesionada, o dels vehicles implicats.

1.5. Informació que cal presentar en els casos d'accident laboral o malaltia professional

En les assistències sanitàries prestades en els casos d'accident laboral o malaltia professional, el pacient o el representant legal ha de facilitar la informació següent:

- a) Dades personals: nom, llinatges i document d'identitat (DNI o passaport).
- b) Domicili.
- c) Declaració responsable del pacient en cas d'accident (lloc, data i hora).
- d) Dades de l'empresa.
- e) Comunicat d'assistència per accident laboral expedit i segellat per l'empresa o per la mutualitat corresponent.

1.6. Informació que cal presentar en els casos d'accident esportiu

En les assistències sanitàries prestades en els casos d'accident esportiu, si el cobreix l'assegurança obligatòria d'esportistes federats i professionals, el pacient o el representant legal ha de facilitar la informació següent:

- a) Dades personals: nom, llinatges i document d'identitat (DNI o passaport).
- b) Domicili.
- c) Còpia de la fitxa federativa.
- d) Dades de l'entitat esportiva.
- e) Comunicat d'accident emplenat per l'entitat esportiva.

1.7. Informació que cal presentar en els casos de derivació per complicacions en processos atesos a centres sanitaris privats

En les assistències sanitàries prestades en els casos de problemes de salut sobrevenguts que tinguin origen en una actuació mèdica anterior fora dels centres del Servei de Salut de les Illes Balears, el pacient o el representant legal ha de facilitar la informació següent:

- a) Dades personals: nom, llinatges i document d'identitat (DNI o passaport).
- b) Domicili.
- c) Dades del centre sanitari on s'hagi prestat l'actuació mèdica inicial.
- d) Qualsevol altra documentació necessària per emetre la factura corresponent al tercer obligat al pagament.

1.8. Informació que cal presentar en els casos d'altres supòsits en què hi hagi un tercer obligat al pagament (assegurança obligatòria)

En les assistències sanitàries prestades en els casos en què hi hagi un tercer obligat al pagament, el pacient o el representant legal ha de facilitar la informació següent:

- a) Dades personals: nom, llinatges i document d'identitat (DNI o passaport).
- b) Domicili.
- c) Qualsevol altra documentació necessària per emetre la factura corresponent al tercer obligat al pagament.

En els supòsits de pacients sense dret a rebre assistència sanitària o amb un tercer obligat al pagament per assegurança obligatòria, atès que es tracta de despeses que no es poden finançar amb ingressos de la Seguretat Social, quan el pacient no faciliti les dades necessàries per facturar les prestacions correctament al tercer obligat al pagament s'han de facturar directament a l'usuari que les hagi rebudes.

2. Pacients amb dret a rebre assistència sanitària i amb un tercer obligat al pagament per assegurança no obligatòria:

2.1. Informació que cal presentar en els casos de derivació per complicacions en processos atesos a centres sanitaris privats

En les assistències sanitàries prestades en els casos de problemes de salut sobrevenguts que tinguin origen en una actuació mèdica anterior fora dels centres del Servei de Salut de les Illes Balears, el pacient o el representant legal ha de facilitar la informació següent:

- a) Dades personals: nom, llinatges i document d'identitat (DNI o passaport).
 - b) Domicili.
 - c) Dades del centre sanitari on s'hagi prestat l'actuació mèdica inicial.
 - d) Qualsevol altra documentació necessària per emetre la factura corresponent al tercer obligat al pagament.
- 2.2. Informació que cal presentar en els casos d'assistència amb cobertura per un tercer obligat al pagament (assegurança no obligatòria)
- a) Dades personals: nom, llinatges i document d'identitat (DNI o passaport).
 - b) Domicili.
 - c) Qualsevol altra documentació necessària per emetre la factura corresponent al tercer obligat al pagament.